Národný projekt:
„Rozvoj stredného odborného vzdelávania“

Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť/Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov EÚ
Prioritná os 1: Reforma systému vzdelávania a odbornej prípravy
Opatrenie 1.1: Premena tradičnej školy na modernú
Kód ITMS projektu: 26110130548,
Cieľ: Konvergencia

Analýza spôsobu financovania odborného vzdelávania a prípravy

Vypracovala: Magdaléna Sklenárová, odborný referent Odboru školstva a telesnej kultúry Trnavského samosprávneho kraja

Obsah:

1. Manažérske zhrnutie
2. Východiská
   2.1. Legislatívny rámec upravujúci financovanie OVP
   2.2. Zdroje financovania škôl a školských zariadení
   2.3. Vybrané finančné normatívy pre kategórie SOŠ
   2.4. Zaradenie vybraných študijných a učebných odborov do kategórií škôl
3. Analýza súčasného stavu financovania OVP
   3.1. Súčasný spôsob financovania OVP
   3.2. SWOT analýza súčasného stavu financovania OVP
   3.3. Závery analýzy
4. Analýza dopadu implementácie prvkov systému duálneho vzdelávania na financovanie OVP
   4.1. Spôsob financovania OVP v systéme duálneho vzdelávania
   4.2. SWOT analýza financovania OVP po implementácii prvkov systému duálneho vzdelávania
   4.3. Závery analýzy

Použité skratky:

Skratka	**Význam**
OVP	odborné vzdelávanie a príprava
SOŠ	stredná odborná škola
ŠVP	štátny vzdelávací program
ŠkVP	školský vzdelávací program
MŠVVaŠ	Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu
MV	Ministerstvo vnútra
VÚC	vyšší územný celok
PZ	pedagogický zamestnanec
NPZ	nepedagogický zamestnanec

1. Manažérske zhrnutie

Materiál je jedným z výstupov čiastkovej úlohy *1.1.4B Odborné a metodické materiály týkajúce sa aktuálnych otázok rozvoja odborného vzdelávania a prípravy,* aktivity projektu *1.1 Rozvoj odborného vzdelávania a prípravy a podpora obsahovej prestavby vzdelávania na SOŠ* národného projektu *Rozvoj stredného odborného vzdelávania.*

Zadanie úlohy je formulované v podrobnom opise projektu ako *Analyticko-metodické činnosti spojené s navrhovaním možných zmien spôsobu financovania OVP.*

V úvode materiálu je formulovaný legislatívny rámec s výpočtom vybraných legislatívnych noriem upravujúcich financovanie OVP v nadväznosti na zdroje financovania škôl a školských zariadení so špecifikáciou rozpočtových kapitol štátneho rozpočtu.

Pre potreby analýzy financovania stredného odborného školstva boli z relevantných legislatívne záväzných predpisov špecifikované a vybrané časti, ktoré sa danej tematiky dotýkajú. Konkrétne ide o vybrané finančné normatívy na žiaka pre študijné a učebné odbory OVP podľa kategórií SOŠ a zaradenie vybraných študijných a učebných odborov do kategórií škôl. Pre úplnosť boli medzi vybrané informácie zahrnuté aj prehľady kódov stupňa vzdelania pre všetky študijné odbory, učebné odbory a ich odborné zamerania spolu so zoznamami prioritných skupín odborov a skupín odborov, ktoré sú zastrešené zamestnávateľskými a profesijnými organizáciami.

Kapitola 3 *Analýza súčasného stavu financovania OVP* je spracovaná SWOT analýza, ktorá je v závere kapitoly komentovaná. V obsahu komentára sa okrem iného uvádza, že meniť filozofiu financovania SOŠ "na žiaka" zo zdrojov rozpočtovej kapitoly MV SR by bolo mimoriadne náročné, nehovoriac o tom, že tento spôsob je s vysokou pravdepodobnosťou najspravodlivejší, a jeho racionálnou aplikáciou aj najobjektívnejší. Podmienkou sú však efektívne mechanizmy a legislatívne normy, na základe ktorých proces výpočtu finančných nárokov škôl prebieha.

Cielene je zdôraznené a pojmovo oddelené zaraďovanie škôl a zaraďovanie študijných a učebných odborov do kategórií. Dôsledným rešpektovaním dokumentu *Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 630/2008* totiž vzniká paradox, že škola bude správne zaradená do kategórie iba v prípade, že vyučuje iba jeden študijný, resp. učebný odbor. Táto skutočnosť môže generovať isté disproporcie vo výpočtoch objemu finančných prostriedkov u niektorých normatívov (napr. u normatívu na prevádzku).

V závere komentára sú navrhnuté jednoduché odporúčania na riešenie súčasnej situácie s dôrazom, že pri tvorbe kategórií škôl a kategórií študijných a učebných odborov je vhodné spájať národohospodárske hľadisko, ktoré je v prvom rade reprezentované požiadavkami trhu práce, a pohľad komplexného rozvoja spoločnosti reprezentovaný podporou študijných a učebných odborov z oblasti kultúry a umenia, starostlivosti o zdravie obyvateľov, športu a služieb.

Komentár končí poznámkou s konštatovaním, že k zvýšeniu efektívnosti čerpania finančných normatívov by prispela aj náprava v tichosti prehliadanej existencie neformálneho systému duálneho vzdelávania. Niektoré školy majú vybudované úzke vzťahy so zamestnávateľmi reprezentované individuálnymi dohodami, resp. zmluvami o výkone praktickej časti vyučovania na pracoviskách zamestnávateľa, čím sa škole znižujú náklady na jej realizáciu, ale žiadne normatívy sa jej nekrátia.

Obsah dokumentu pokračuje kapitolou 4 *Analýza dopadu implementácie prvkov systému duálneho vzdelávania na financovanie OVP* konštatovaním, že implementácia prvkov systému duálneho vzdelávania otvára široký okruh nových skutočností nielen v oblasti pravidiel financovania OVP, ktoré je potrebné vnímať v širších súvislostiach, ale že do problematiky vstupujú aj normatívy materiálno-technického vybavenia pre praktickú časť vyučovania, vzorové učebné plány a osnovy, znenie a ustanovenia zmlúv medzi zamestnávateľom a školou (duálne zmluvy), zamestnávateľom a žiakom (učebné zmluvy).

Pre potreby tohto dokumentu sú v úvode kapitoly špecifikované skupiny žiakov vo vzťahu ku spôsobu výkonu praktického vyučovania, ktoré sú pracovne nazvané ako "štátni žiaci", "duálni žiaci " a tzv. "kombinovaní žiaci typu A, B a C".

Analýza dopadov zmien spôsobu financovania OVP implementáciou prvkov systému duálneho vzdelávania je rozdelená na dopady subjektov vstupujúcich do tohto procesu. Komentované sú dopady a priame a nepriame vplyvy na:

- rozpočet školy,
- verejné financie,
- zamestnávateľa.

Podobne ako v predchádzajúcej kapitole je súčasťou obsahu opisovanej kapitoly vypracovaná SWOT analýza dopadu implementácie prvkov systému duálneho vzdelávania na financovania OVP.

Obsah dokumentu končí konštatovaním, že proces prestavby OVP sa intenzívne začína a sústreďuje sa na tvorbu nových legislatívnych noriem, resp. tam, kde je to postačujúce, na ich novelizáciu. Napriek všeobecne uplatňovaným zvyklostiam postupu pri takýchto náročných procesoch, ktoré sa väčšinou začínajú tvorbou legislatívnych noriem a prax sa im v mnohých prípadoch s len ťažkosťami prispôsobuje, odporúčame opačný postup. Vytvoriť pracovnú skupinu z vysoko kvalifikovaných odborníkov so znalosťami vecnej problematiky v danej oblasti, ktorej úlohou by bolo vypracovanie komplexného modelu s definíciami jednoznačných a transparentných vecných procesov a takýto materiál následne predložiť odborníkom z oblasti legislatívy.

2. Východiská

2.1. Legislatívny rámec upravujúci financovanie OVP

2.1.1. Základné legislatívne normy upravujúce spôsob financovania OVP

- Zákon č. 597/2003 Z. z. o financovaní základných škôl, stredných škôl a školských zariadení
- Zákon č. 61/2015 Z. z. o odbornom vzdelávaní a príprave a o zmene a doplnení niektorých zákonov
- Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 630/2008 Z. z., ktorým sa ustanovujú podrobnosti rozpisu finančných prostriedkov zo štátneho rozpočtu pre školy a školské zariadenia v znení neskorších predpisov
- Vyhláška Štatistického úradu Slovenskej republiky č. 243/2012 z 3. augusta 2012, ktorou sa vydáva štatistická klasifikácia odborov vzdelania
- Zákon č. 564/2004 Z. z. o rozpočtovom určení výnosu dane z príjmov územnej samospráve v znení neskorších predpisov
- Nariadenie vlády č. 668/2004 Z. z. o rozdeľovaní výnosu dane z príjmov územnej samospráve v znení neskorších predpisov
- Zákon č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

2.2. Zdroje financovania škôl a školských zariadení

2.2.1. Rozpočtová kapitola MŠVVaŠ SR

Zdroje rozpočtovej kapitoly MV SR sa podieľajú na financovaní

- škôl, v ktorých sa vzdelávanie považuje za sústavnú prípravu na povolanie v zriaďovateľskej pôsobnosti VÚC.

2.2.2. Rozpočtová kapitola MV SR

Zdroje rozpočtovej kapitoly MV SR sa podieľajú na financovaní

- škôl, v ktorých sa vzdelávanie považuje za sústavnú prípravu na povolanie v zriaďovateľskej pôsobnosti obce, cirkevného zriaďovateľa, súkromného zriaďovateľa a okresného úradu v sídle kraja,
- materských škôl pre deti so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami v zriaďovateľskej pôsobnosti okresného úradu v sídle kraja,
- školských zariadení v zriaďovateľskej pôsobnosti okresného úradu v sídle kraja.

2.2.3. Podielové dane obcí a VÚC

Z podielových daní obcí a VÚC sú financované

- materské školy, základné umelecké školy, jazykové školy a školské zariadenia v zriaďovateľskej pôsobnosti obcí a VÚC od 1. 1. 2005,
- materské školy, základné umelecké školy, jazykové školy a školské zariadenia v zriaďovateľskej pôsobnosti cirkevných a súkromných zriaďovateľov od 1. 1. 2007,

Financovanie z podielových daní upravujú legislatívne predpisy:

- Zákon č. 564/2004 Z. z. o rozpočtovom určení výnosu dane z príjmov územnej samospráve v znení neskorších predpisov – spôsob rozdeľovania a poukazovania výnosu dane do rozpočtu obcí a VÚC,

- Nariadenie vlády č. 668/2004 Z. z. o rozdeľovaní výnosu dane z príjmov územnej samospráve v znení neskorších predpisov – kritéria rozdeľovania výnosu dane do rozpočtu obcí a VÚC,
- Zákon č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov – spôsob poskytovania finančných prostriedkov obcou (§ 6 ods. 12) a VÚC (§ 9 ods. 12).

2.3. Vybrané finančné normatívy na žiaka pre študijné a učebné odbory OVP podľa kategórií SOŠ

Z celej množiny kategórií škôl definovaných v Nariadení vlády č. 630/2008 Z. z. boli na účely tohto dokumentu vybrané len kategórie týkajúce sa SOŠ, resp. dotknutých študijných a učebných odborov. **Zaraďovanie škôl do kategórií nie je v súčasnej dobe jednojednoznačné**, pretože finančné normatívy sa vzťahujú na študijné a učebné odbory a ŠkVP sa môžu kompilovať z viacerých odborov, ktoré však korešpondujú s rôznymi kategóriami škôl (pozrite kap. 2.4.).

Tabuľka č.1: Vybrané kategórie škôl

Kategória škôl	Mzdový normatív	Normatív na výchovno-vzdelávací proces	Normatív na teplo – minimum	Normatív na teplo – maximum	Normatív na prevádzku okrem tepla	Normatív na ďalšie vzdelávanie učiteľov	Prevádzkový normatív – minimum	Prevádzkový normatív – maximum	Celkový normatív – minimum	Celkový normatív – maximum	Celkový normatív – min. po zohľadnení KKŠ	Celkový normatív – max. po zohľadnení KKŠ
SOŠ – 1. kategória	1326,79	41,97	122,83	171,96	61,99	19,90	246,69	295,82	1573,48	1622,61	1776,81	1848,85
SOŠ – 2. kategória	1448,74	44,57	122,83	171,96	61,99	21,73	251,12	300,25	1699,86	1748,99	1939,64	1971,01
SOŠ – 3. kategória	1464,49	44,91	122,83	171,96	123,98	21,97	313,69	362,82	1778,18	1827,31	1948,17	2069,70
SOŠ – 4. kategória	1498,55	45,63	122,83	171,96	123,98	22,48	314,92	364,05	1813,47	1862,60	1956,81	2036,55
SOŠ – 5. kategória	1755,29	51,12	122,83	171,96	92,98	26,33	293,26	342,39	2048,55	2097,68	2219,94	2265,58
SOŠ – 6. kategória	1818,80	52,47	122,83	171,96	108,48	27,28	311,06	360,19	2129,86	2178,99	2273,68	2356,58
SOŠ – 7. kategória	1895,22	54,11	122,83	171,96	92,98	28,43	298,35	347,48	2193,57	2242,70	2429,28	2392,56
SOŠ – 8. kategória	1976,74	55,85	122,83	171,96	123,98	29,65	332,31	381,44	2309,05	2358,18	2480,37	2604,03
SOŠ – 9. kategória	2273,50	62,18	122,83	171,96	92,98	34,10	312,09	361,22	2585,59	2634,72	2752,41	2831,76
SOŠ – 10. kategória	2078,63	58,02	122,83	171,96	77,49	31,18	289,52	338,65	2368,15	2417,28	2543,16	2569,80
SOŠ – 11. kategória	2182,56	60,24	122,83	171,96	92,98	32,74	308,79	357,92	2491,35	2540,48	2754,68	2724,24
SOŠ – 12. kategória	2101,73	58,52	122,83	171,96	92,98	31,53	305,86	354,99	2407,59	2456,72	2596,68	2710,30
SOŠ – 13. kategória	2186,15	60,32	122,83	171,96	123,98	32,79	339,92	389,05	2526,07	2575,20	2654,79	2771,88
SOŠ – 14. kategória	2386,58	64,60	122,83	171,96	108,48	35,80	331,71	380,84	2718,29	2767,42	2841,26	2907,95
SOŠ – 15. kategória	2646,79	70,16	122,83	171,96	123,98	39,70	356,67	405,80	3003,46	3052,59	2788,65	3188,96
Stred. prakt. vyučov.	638,18	27,26	122,83	171,96	61,99	9,57	221,65	270,78	859,83	908,96	1000,33	857,17
OU a praktické školy	3197,89	81,93	122,83	171,96	92,98	47,97	345,71	394,84	3543,60	3592,73	297,74	3945,39

Zdroj: Nariadenie vlády č. 630/2008 Z. z.

2.4. Zaradenie vybraných študijných a učebných odborov do kategórií škôl

2.4.1. Kódy stupňa vzdelania pre všetky študijné odbory, učebné odbory a ich odborné zamerania

Tabuľka č. 2: Kódy stupňa vzdelania pre všetky študijné odbory, učebné odbory a ich odborné zamerania

Kód	Dosiahnuté vzdelanie	Stupeň vzdelania
A	**predprimárne vzdelanie**	bez vzdelania, materská škola, špeciálna materská škola, prípravný ročník na základnej škole a špeciálnej základnej škole, 0-tý ročník na základnej škole; nedokončený 1. stupeň základnej školy
B	**primárne vzdelanie**	vzdelanie na 1. stupni základnej školy
D	**nižšie sekundárne vzdelanie**	nižšie stredné vzdelanie, vzdelanie na 2. stupni základnej školy; 1. – 4. ročník 8-ročných stredných škôl
E	**nižšie sekundárne vzdelanie**	absolventi praktických škôl, žiaci odborných učilíšť s mentálnym postihnutím zaškolení alebo zaučení
F	**nižšie sekundárne vzdelanie** odborné vzdelanie	nižšie stredné odborné vzdelanie (vzdelávacie programy stredných odborných škôl; bývalé učilištia, odbory so zvlášť upravenými učebnými plánmi, zaškolení, zaučení)
G	**vyššie sekundárne vzdelanie** odborné vzdelanie s výučným listom	žiaci odborných učilíšť s mentálnym postihnutím, ktorí získali odborné vzdelanie s výučným listom
H	**vyššie sekundárne vzdelanie** stredné odborné vzdelanie s výučným listom	stredné odborné vzdelanie dosiahnuté absolvovaním stredoškolských nematuritných vzdelávacích programov, pri ktorých žiaci získajú výučný list
I	**vyššie sekundárne vzdelanie** stredné odborné vzdelanie bez maturity a výučného listu	stredné odborné vzdelanie dosiahnuté absolvovaním stredoškolských nematuritných vzdelávacích programov neposkytujúcich výučný list
J	**vyššie sekundárne vzdelanie** úplné stredné všeobecné vzdelanie s maturitou	úplné stredné všeobecné vzdelanie na gymnáziách
K	**vyššie sekundárne vzdelanie** úplné stredné odborné vzdelanie s maturitou a výučným listom	úplné stredné odborné vzdelanie dosiahnuté absolvovaním vzdelávacích programov ukončených maturitou, pri ktorých žiaci získajú aj výučný list
L	**vyššie sekundárne vzdelanie** úplné stredné odborné vzdelanie s maturitou bez výučného listu	úplné stredné odborné vzdelanie dosiahnuté absolvovaním vzdelávacích programov ukončených maturitou pre absolventov učebných odborov
M	**vyššie sekundárne vzdelanie** úplné stredné odborné vzdelanie s maturitou (bez výučného listu)	úplné stredné odborné vzdelanie dosiahnuté absolvovaním vzdelávacích programov ukončených maturitou s výnimkou programov uvedených v bode K
N	**postsekundárne vzdelanie**	pomaturitné kvalifikačné štúdium a pomaturitné inovačné štúdium, pomaturitné zdokonaľovacie štúdium
Q	**terciárne vzdelanie** vyššie odborné vzdelanie (absolventský diplom)	vyššie odborné vzdelanie dosiahnuté absolvovaním vzdelávacích programov vyšších odborných škôl, konzervatórií a tanečných konzervatórií; pomaturitné štúdium špecializačné
P	**terciárne vzdelanie** vysokoškolské vzdelanie I. stupeň, bakalárske	vysokoškolské vzdelanie dosiahnuté absolvovaním profesijne orientovaných bakalárskych študijných programov vysokých škôl
R	**terciárne vzdelanie** vysokoškolské vzdelanie I. stupeň, bakalárske	vysokoškolské vzdelanie dosiahnuté absolvovaním bakalárskych študijných programov vysokých škôl
S	**terciárne vzdelanie** vysokoškolské vzdelanie II. stupeň	súvislé vysokoškolské vzdelanie absolvovaním magisterských, inžinierskych a doktorských študijných programov vysokých škôl
T	**terciárne vzdelanie** vysokoškolské vzdelanie II. stupeň	vysokoškolské vzdelanie pokračujúce po dosiahnutí bakalárskeho vzdelania absolvovaním magisterských, inžinierskych a doktorských študijných programov vysokých škôl

Zdroj: Vyhláška Štatistického úradu Slovenskej republiky č. 243/2012

2.4.2. Vybrané stupne vzdelania

Na účely tohto materiálu boli vybrané študijné a učebné odbory so sekundárnymi stupňami vzdelania.

Tabuľka č. 3: Vybrané stupne vzdelania[1]

Kód	Dosiahnuté vzdelanie
F	nižšie sekundárne vzdelanie – odborné vzdelanie
H	vyššie sekundárne vzdelanie – stredné odborné vzdelanie s výučným listom
K	vyššie sekundárne vzdelanie – úplné stredné odborné vzdelanie s maturitou a výučným listom
L	vyššie sekundárne vzdelanie – úplné stredné odborné vzdelanie s maturitou bez výučného listu
M	vyššie sekundárne vzdelanie – úplné stredné odborné vzdelanie s maturitou (bez výučného listu)

Zdroj: Vyhláška Štatistického úradu Slovenskej republiky č. 243/2012

Predmetom kapitoly 3 sú komentáre k zaradeniu jednotlivých študijných a učebných odborov do kategórií 1. až 15. (pozrite tab. č. 1) z pohľadu celospoločenského a národohospodárskeho.
Východiskom národohospodárskeho pohľadu je rozhodnutie MŠVVaŠ SR, ktoré určilo prioritné skupiny odborov pre rozvoj odborného vzdelávania (pozrite nasledujúcu tabuľku). Toto rozhodnutie bolo odkonzultované s profesijnými a stavovskými organizáciami.

2.4.3. Prioritné skupiny odborov

Tabuľka č. 4: Prioritné skupiny odborov

Kód ŠtVP	Názov skupiny odborov
22	Hutníctvo
23 – 24	Strojárstvo a ostatná kovospracúvacia výroba
26	Elektrotechnika
27	Technická chémia silikátov
28	Technická a aplikovaná chémia
29	Potravinárstvo
33	Spracúvanie dreva
36	Stavebníctvo, geodézia a kartografia
42 – 45	Poľnohospodárstvo a lesné hospodárstvo a rozvoj vidieka

Zdroj: Rozhodnutie MŠVVaŠ

2.4.4. Skupiny odborov zastrešené zamestnávateľskými a profesijnými organizáciami

Tabuľka č. 5: Skupiny odborov zastrešené zamestnávateľskými a profesijnými organizáciami

Kód ŠtVP	Názov skupiny odborov
21	Baníctvo, geológia a geotechnika
22	Hutníctvo
23, 24	Strojárstvo a ostatná kovospracúvacia výroba I, II
26	Elektrotechnika
27	Technická chémia silikátov
28	Technická a aplikovaná chémia
29	Potravinárstvo
31	Textil a odevníctvo
32	Spracúvanie kože, kožušín a výroba obuvi
33	Spracúvanie dreva
34	Polygrafia a médiá
36	Stavebníctvo, geodézia a kartografia
37	Doprava, pošty a telekomunikácie
39	Špeciálne technické odbory
42, 45	Poľnohospodárstvo, lesné hospodárstvo a rozvoj vidieka I, II
62	Ekonomické vedy
63, 64	Ekonomika a organizácia, obchod a služby I, II
72	Publicistika, knihovníctvo a vedecké informácie
85	Umenie a umelecko-remeselná tvorba II

Zdroj: Návrh vyhlášky MŠVVaŠ o stredných školách, príloha č. 8

[1] Pozn. Študijné a učebné odbory so sekundárnymi stupňami vzdelania (G, I, J) sa v prílohe č. 1 Nariadenia vlády č. 630/2008 nevyskytujú.

Tabuľku uvádzame z dôvodu, že aktivity implementácie prvkov systému duálneho vzdelávania sa budú zameriavať predovšetkým na uvedené skupiny odborov.

2.4.5. Zaradenie vybraných študijných a učebných odborov do kategórií škôl

Tabuľka zaradenia vybraných študijných a učebných odborov do kategórií škôl je v prílohe č. 1.

3. Analýza súčasného stavu financovania OVP

3.1. Súčasný spôsob financovania OVP

Základom mechanizmu financovania OVP, resp. prerozdeľovania finančných prostriedkov zo štátneho rozpočtu z kapitoly MŠVVaŠ stredným školám, ktorých zriaďovateľom sú vyššie územné celky, je počet žiakov študujúcich na jednotlivých školách. Uvedenú informáciu spolu so zaradením žiakov do kategórii škôl (príloha č. 1) a študijných a učebných odborov poskytuje zriaďovateľovi príslušná škola. Na základe informácií a všeobecne platných koeficientov (napr. koeficient kvalifikačnej štruktúry), resp. koeficientov platných pre daný región (napr. teplotné pásmo) zriaďovateľ stanoveným algoritmom vypočíta sumu finančných prostriedkov, ktorú si nárokuje na financovanie preneseného výkonu štátnej správy. Po schválení požadovanej sumy, resp. po jej korekcii MŠVVaŠ získava zriaďovateľ záväznú sumu, ktorú následne rozpíše školám. Tok finančných prostriedkov prebieha rovnomerne vždy po 1/12 z predmetných súm všetkými smermi (ministerstvo – zriaďovateľ, zriaďovateľ – škola).

V snahe objektivizovať a do istej miery eliminovať nedostatky striktne legislatívneho algoritmu rozpisovania finančných prostriedkov školám niektorí zriaďovatelia využívajú podporné informácie. V oblasti mzdových prostriedkov vychádzajú zo skutočných stavov pedagogických a nepedagogických zamestnancov na školách a v oblasti prostriedkov na prevádzku je podpornou informáciou skutočné čerpanie v predchádzajúcom roku.

Nech je snaha o objektivizáciu akákoľvek, zriaďovateľ je povinný garantovať školám 90 % finančných prostriedkov určených na mzdy pedagogických a nepedagogických zamestnancov vypočítaných podľa platnej legislatívy a 80 % finančných prostriedkov určených na prevádzku školy.

3.2. SWOT analýza súčasného stavu financovania OVP

Výhody	Nevýhody	Príležitosti	Riziká
• financovanie OVP vychádzajúce z počtu žiakov študujúcich na príslušnej škole ("na žiaka") je z pohľadu rodiča a žiaka s vysokou pravdepodobnosťou najspravodlivejšie • súčasný spôsob financovania je jednotný a dlhodobo zaužívaný a kompetentní pracovníci sa v ňom zručne orientujú • najvýraznejšie nedostatky v procesoch financovania OVP sa väčšinou týkajú štatisticky málo významných skupín študijných a učebných odborov (napr. zaradenie odboru 6468F – pomocník v kuchyni do 15-tej, najvyššie dotovanej kategórie)	• procesy financovania OVP nedostatočne odzrkadľujú národohospodárske hľadisko, ktoré v prvom rade reprezentujú požiadavky trhu práce • stanovenie počtu kategórii škôl nie je z pohľadu rovnomernosti počtu študijných a učebných odborov k nim priradených optimálne (napr. 4. a 8. kategória – jeden odbor, 9. kategória – 2 odbory, ale napr. 13. kategória – cca 50 odborov) • pri zaraďovaní študijných a učebných odborov do kategórií nie je dostatočne zohľadnený národohospodársky pohľad, prioritné študijné a učebné odbory sú často podhodnotené • pri zaraďovaní študijných a učebných odborov do kategórií je často nadhodnotený pohľad komplexného rozvoja spoločnosti (kultúra, umenie, šport ...) • pri zaraďovaní študijných a učebných odborov do kategórií sú často nadhodnotené odbory, ktoré nie sú preferované ani z národohospodárskeho pohľadu a ani z pohľadu komplexného rozvoja spoločnosti (ide najmä študijné a učebné odbory z oblasti služieb)	• netolerovať nedostatky spôsobu financovania OVP • jednoduchými úpravami legislatívnych noriem zvýšiť transparentnosť procesov financovania OVP (napr. zmeniť kategórie škôl na kategórie študijných a učebných odborov, prehodnotiť počet kategórií a pod.) a priblížiť ich k skutočnosti • využiť novelu školského zákona na vytvorenie podmienok na prehodnotenie celého procesu financovania s dôrazom na zaraďovanie študijných a učebných odborov do kategórií škôl a zároveň aj výšku normatívov (najmä normatív na výchovno-vzdelávací proces) • vo väčšej miere zohľadniť národohospodárske hľadisko a zosúladiť ho s komplexným rozvojom spoločnosti (školstvo, zdravotníctvo, kultúra, umenie, šport ...)	• procesy financovania OVP sa dlhodobo a historicky iba pozmeňujú bez zásadných systémových zmien, čím sa zvyšuje potenciál náročných konštrukcií a znižuje sa flexibilnosť (neustále sa odkladá radikálny rez a chýba vôľa na systémové riešenie) • nekonaním sa zvyšuje riziko vzniku nedostatku kvalifikovanej a použiteľnej pracovnej sily a tým sa obmedzuje aj priestor pre vstup zahraničného kapitálu • synergickým efektom je "boj" o udržanie žiaka na škole, čo často vedie k dramatickému poklesu nárokov na študijné výsledky žiaka a tým k znižovaniu celkovej úrovne OVP

3.3. Závery analýzy

Meniť filozofiu financovania SOŠ "na žiaka" zo zdrojov rozpočtovej kapitoly MV SR by bolo mimoriadne náročné, nehovoriac o tom, že tento spôsob je zaužívaný a s vysokou pravdepodobnosťou najspravodlivejší a jeho racionálnou aplikáciou aj najobjektívnejší. Podmienkou sú efektívne mechanizmy a legislatívne normy, na základe ktorých proces výpočtu finančných nárokov škôl prebieha. Najmä stanovenie finančných normatívov pre kategórie škôl a ich štruktúry (pozrite tab. č. 1). Následne sa ako mimoriadne dôležité javí zaraďovanie škôl, resp. študijných a učebných odborov do kategórií. Úmyselne zdôrazňujeme a oddeľujeme zaraďovanie škôl a zaraďovanie študijných a učebných odborov do kategórií. *Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 630/2008* jednoznačne hovorí o zaraďovaní študijných a učebných odborov do kategórií (pozrite príloha č. 1). Z toho vyplýva, že škola bude správne zaradená do kategórie iba v prípade, že vyučuje iba jeden študijný, resp. učebný odbor, čo je vo väčšine prípadov SOŠ prakticky nereálne. V prípadoch, že sa na konkrétnej škole vyučuje viac študijných a učebných odborov, škola je zaradená do viacerých kategórií. Táto skutočnosť nebráni výpočtu celkového finančného normatívneho nároku školy, pretože škola poskytuje zriaďovateľovi evidenciu o počtoch žiakov zaradených do jednotlivých odborov. Takýto postup však generuje vážne disproporcie, napr. v určení normatívu na prevádzku. Nadnesene povedané, v tých istých priestoroch žiaci rôznych odborov "prispievajú" na prevádzku rôznou mierou. To isté v plnom rozsahu platí aj o mzdových normatívoch. Normatív, ktorý by mohol byť relevantný, je normatív na východno-vzdelávací proces.

Riešením disharmonickej situácie by mohlo byť osamostatnenie mechanizmov výpočtu

- normatívnych mzdových nárokov so samostatnou kategorizáciou škôl a k nim prislúchajúcich normatívov,
- normatívov na teplo so samostatnou kategorizáciou škôl a k nim prislúchajúcich normatívov,
- finančných nárokov na východno-vzdelávací proces so samostatnou kategorizáciou škôl a k nim prislúchajúcich normatívov,
- normatívnych nárokov na prevádzku so samostatnou kategorizáciou študijných a učebných odborov a k nim prislúchajúcich normatívov.

Pri navrhovaní mzdových normatívov stojí za zmienku ich delenie na normatívy určené na

- mzdy PZ vyučujúcich všeobecnovzdelávacie predmety,
- mzdy PZ vyučujúcich odborné predmety,
- mzdy NPZ.

Pri tvorbe kategórií škôl a kategórií študijných a učebných odborov je vhodné spájať národohospodárske hľadisko, ktoré je v prvom rade reprezentované požiadavkami trhu práce, a pohľad komplexného rozvoja spoločnosti reprezentovaný podporou študijných a učebných odborov z oblasti kultúry a umenia, starostlivosti o zdravie obyvateľov, športu a služieb. Na základe analýzy možno konštatovať, že procesy financovania OVP nedostatočne odzrkadľujú národohospodárske hľadisko a relevantné študijné a učebné odbory sú vo vzťahu k ostatným študijným a učebným odborov veľmi často podhodnotené.

Ďalším kritériom úspešnej definície kategórií škôl a kategórií študijných a učebných odborov je racionálne stanovenie počtu kategórií s vyváženým počtom zaradených škôl a študijných a učebných odborov. Je vhodné vyhýbať sa situáciám, aby napr. jeden študijný, resp. učebný odbor reprezentoval jednu samostatnú kategóriu.

Na záver možno konštatovať, že racionálna kategorizácia škôl a k nej prislúchajúce výšky normatívov spolu s kategorizáciou študijných a učebných odborov akceptujúcou oba spomínané pohľady a k nim prislúchajúce výšky normatívov je alfou a omegou efektívnych procesov financovania OVP.

K zvýšeniu efektívnosti čerpania finančných normatívov by prispela aj náprava v tichosti prehliadanej existencie neformálneho systému duálneho vzdelávania. Niektoré školy majú vybudované úzke vzťahy so zamestnávateľmi reprezentované individuálnymi dohodami, resp. zmluvami o výkone praktickej časti vyučovania na pracoviskách zamestnávateľa, čím sa škole znižujú náklady na jej realizáciu, ale žiadne normatívy sa jej nekrátia.

4. Analýza dopadu implementácie prvkov systému duálneho vzdelávania na financovania OVP

4.1. Spôsob financovania OVP v systéme duálneho vzdelávania

Implementácia prvkov systému duálneho vzdelávania otvára široký okruh nových skutočností nielen v oblasti pravidiel financovania OVP, ktoré je potrebné vnímať v širších súvislostiach, ale do problematiky vstupujú aj normatívy materiálno-technického vybavenia pre praktickú časť vyučovania, vzorové učebné plány a osnovy, znenie a ustanovenia zmlúv medzi zamestnávateľom a školou (duálne zmluvy), zamestnávateľom a žiakom (učebné zmluvy) a pod.

Základný princíp financovania OVP "na žiaka" zostáva aj v procese implementácie prvkov systému duálneho vzdelávania. Ako predpoklad analýzy spôsobu financovania OVP je potrebné špecifikovať skupiny žiakov vo vzťahu ku spôsobu výkonu praktického vyučovania.

Prvú skupinu žiakov reprezentujú tzv. "štátni žiaci". Sú to žiaci, ktorí nebudú mať podpísanú učebnú zmluvu so zamestnávateľom o výkone praktického vyučovania u zamestnávateľa na pracovisku praktického vyučovania v zmysle ustanovení zákona č. 61/2015, teda nevstúpia do systému duálneho vzdelávania. Pre túto skupinu žiakov platia v plnom rozsahu konštatovania uvedené v kap. 3 *Analýza súčasného stavu financovania OVP.*

Druhú skupinu žiakov reprezentujú žiaci, ktorí vstúpia do systému duálneho vzdelávania, majú podpísanú učebnú zmluvu so zamestnávateľom o výkone praktického vyučovania u zamestnávateľa na pracovisku praktického vyučovania a praktické vyučovanie sa bude vykonávať v plnom rozsahu v priestoroch zmluvného zamestnávateľa. Pre potreby tohto materiálu ich budeme skrátene označovať ako "duálni žiaci ".

Treťou skupinou sú žiaci, ktorí vstúpili do systému duálneho vzdelávania, majú podpísanú učebnú zmluvu so zamestnávateľom o výkone praktického vyučovania, ale vykonávajú časť praktického vyučovania v dielni[2] pod podmienkou, že počet vyučovacích hodín praktického vyučovania vykonávaného v dielni neprekročí 40 % z celkového počtu hodín praktického vyučovania žiaka počas celej dĺžky štúdia žiaka. Pre potreby tohto materiálu ich budeme skrátene označovať ako "kombinovaní žiaci typu A".

Štvrtou skupinou sú žiaci, ktorí vstúpili do systému duálneho vzdelávania, majú podpísanú učebnú zmluvu so zamestnávateľom o výkone praktického vyučovania (primárny), ale vykonávajú časť praktického vyučovania u iného zamestnávateľa (sekundárny) pod podmienkou, že počet vyučovacích hodín praktického vyučovania u takéhoto zamestnávateľa neprekročí 40 % z celkového počtu hodín praktického vyučovania žiaka počas celej dĺžky štúdia žiaka. Pre potreby tohto materiálu ich budeme skrátene označovať ako "kombinovaní žiaci typu B".

Piatou skupinou sú žiaci, ktorí vstúpili do systému duálneho vzdelávania, majú podpísanú učebnú zmluvu so zamestnávateľom o výkone praktického vyučovania (primárny), ale vykonávajú časť praktického vyučovania v dielni pod podmienkou, že počet vyučovacích hodín praktického vyučovania vykonávaného v dielni neprekročí 40 % z celkového počtu hodín praktického vyučovania žiaka počas celej dĺžky štúdia žiaka a časť praktického vyučovania vykonávajú u iného zamestnávateľa (sekundárny) pod rovnakou podmienkou, že počet vyučovacích hodín praktického vyučovania u takéhoto zamestnávateľa neprekročí 40 % z celkového počtu hodín praktického vyučovania žiaka počas celej dĺžky štúdia žiaka. Pre potreby tohto materiálu ich budeme skrátene označovať ako "kombinovaní žiaci typu C".

Generovanie skupín "kombinovaných žiakov typu A, B a C" bude s najväčšou pravdepodobnosťou podmienené možnosťami primárneho zamestnávateľa splniť normatívy materiálno-technického vybavenia pre praktickú časť vyučovania ako jednej z podmienok získania spôsobilosti poskytovať praktické vyučovanie v systéme duálneho vzdelávania. Je dôležité zdôrazniť, že aj sekundárny zamestnávateľ musí mať osvedčenie o spôsobilosti poskytovať praktické vyučovanie v systéme duálneho vzdelávania. Vznikom skupín "kombinovaných žiakov typu A, B a C" môžu nastať problémy v:

- zneniach a ustanoveniach duálnych zmlúv, najmä v otázkach úpravy finančných normatívov, resp. rôznych formách refundácií,

[2] Dielňa ako súčasť strednej odbornej školy musí spĺňať požiadavky na základné učebné priestory a základné vybavenie učebných priestorov určené normatívom materiálno-technického a priestorového zabezpečenia alebo štátnym vzdelávacím programom.

- zneniach a ustanoveniach učebných zmlúv, najmä v otázkach hmotného a finančného zabezpečenia žiakov,
- procesoch overenia spôsobilosti zamestnávateľov (primárnych, sekundárnych) poskytovať praktické vyučovanie v systéme duálneho vzdelávania,
- špecifikácii prípravy inštruktorov a majstrov odbornej výchovy,
- realizácii teoretického vyučovania, najmä v prípadoch, keď sa v skupine žiakov, resp. triede budú vyskytovať "štátni aj duálni žiaci", vznikne otázka, podľa akých učebných plánov a osnov bude teoretické vyučovanie prebiehať.

4.1.1. Dopad implementácie prvkov systému duálneho vzdelávania na rozpočet školy

Vplyv implementácie prvkov systému duálneho vzdelávania OVP na rozpočet školy sa prejaví len v prípadoch, keď žiaci školy vstúpia do systému duálneho vzdelávania. Podľa ustanovenia zákona č. 61/2015 Z. z. § 10, ods. (5) sa v systéme duálneho vzdelávania strednej odbornej škole znižuje normatívny objem finančných prostriedkov prislúchajúcich na jedného žiaka na bežný kalendárny rok o sumu zodpovedajúcu mzdovému normatívu na praktické vyučovanie žiaka podľa príslušnej kategórie strednej odbornej školy.

V praxi sa však dá s vysokou pravdepodobnosťou predpokladať, že škole sa nezníži objem finančných prostriedkov potrebných na mzdy pre pedagógov a zamestnancov zabezpečujúcich praktickú časť vzdelávacieho procesu, pretože hodinové dotácie potrebné na jej zabezpečenie zostanú väčšinou nezmenené. Tvrdenie vyplýva zo skutočnosti, že najmä v prvých rokoch zavádzania systému duálneho vzdelávania zostane väčšina žiakov v režime "štátnych" a pre tých bude potrebné zabezpečovať praktickú časť vyučovania výlučne z prostriedkov rozpočtu školy kráteného o sumy zodpovedajúce mzdovému normatívu na praktické vyučovanie pre žiakov zapojených do systému duálneho vzdelávania.

U skupiny "kombinovaných žiakov typu A a C" môže nastať zmiernenie negatívnych vplyvov zníženia mzdových normatívov napr. refundáciou mzdových nákladov vynaložených školou zo strany zamestnávateľa.

Okrem spomínaného môžu byť na školy kladené zvýšené finančné nároky na zabezpečenie praktickej časti vzdelávacieho procesu z pohľadu plnenia normatívov materiálno-technického vybavenia pre praktickú časť vyučovania. Ak sa v triede v rámci teoretického vyučovania, resp. z nej delených skupín bude vyskytovať čo len jeden žiak, ktorý vstúpil do systému duálneho vzdelávania, tak sa praktická časť vyučovania bude realizovať v zmysle schválených vzorových učebných plánov a osnov, čo si bude vyžadovať rovnaké podmienky formulované v normatívoch materiálno-technického vybavenia, ktoré sú záväzné tak pre školy, ako aj pre zamestnávateľa, ktorý bude zabezpečovať praktickú časť vyučovania.

4.1.2. Dopad implementácie prvkov systému duálneho vzdelávania na verejné financie[3]

<u>Negatívne vplyvy na daňové príjmy verejného rozpočtu:</u>

- **Zníženie základu dane zamestnávateľa** zapojeného do duálneho systému vzdelávania, ktorý poskytuje žiakovi praktické vyučovanie v systéme duálneho vzdelávania, o paušálnu sumu.
- **Uplatnenie nákladov poskytnutých z prostriedkov zamestnávateľov na finančné a hmotné zabezpečenie žiakov ako daňového výdavku.** Zamestnávateľom poskytujúcim praktické vzdelávanie žiakom v duálnom systéme vzdelávania vznikne povinnosť poskytnúť žiakom hmotné zabezpečenie, pracovné štipendium a odmenu za produktívnu prácu, ak ju žiak bude vykonávať. Náklady na finančné zabezpečenie budú obsahovať odmenu za produktívnu prácu žiaka a podnikové štipendium, náklady na stravovanie, ubytovanie, cestovné a osobné ochranné pracovné prostriedky pre žiaka.
- **Uplatnenie minimálnej výšky nákladov na financovanie praktického vyučovania ako daňového výdavku.** Zamestnávateľ v systéme duálneho vzdelávania si bude môcť uplatniť ako daňový výdavok minimálne náklady, ktoré bude musieť vynaložiť na mzdy a platy inštruktorov a majstrov odbornej výchovy, pod vedením ktorých žiaci vykonávajú praktické vyučovanie v jeho priestoroch, resp. ktoré inak zmluvne zabezpečí.
- **Oslobodenie vyplatených odmien za produktívnu prácu od odvodov do zdravotných poisťovní.**

[3] Zdroj: Doložka vplyvov na rozpočet verejnej správy, na zamestnanosť vo verejnej správe a financovanie, ktorá je súčasťou množiny dokumentov *Návrhu na zavedenie systému duálneho vzdelávania pre učebné odbory a študijné odbory s rozšíreným počtom hodín praktického vyučovania stredných odborných škôl* (14_07a_dolozka_vplyvov_3_03.docx).

Pozitívne vplyvy na bežné výdavky verejného rozpočtu:

- **Úspora výdavkov na vzdelávanie.** V systéme duálneho vzdelávania náklady na praktické vyučovanie žiakov znáša v plnom rozsahu zamestnávateľ, a to minimálne vo výške určenej normatívom. O tieto náklady, bude krátený normatív prideľovaný strednej odbornej škole, za každého žiaka zapojeného do duálneho vzdelávania, čím vznikne úspora výdavkov MŠVVaŠ SR na normatívne prideľované prostriedky na výchovu a vzdelávania.

Negatívne vplyvy na bežné výdavky verejného rozpočtu:

- **Dotácia na výkon kompetencií stavovských a profesijných organizácií.**
- **Náklady na motivačné štipendiá** z prostriedkov štátu všetkým žiakom v období školského vyučovania, ktorí študujú v odboroch vzdelávania, ktoré sú zaradené do *Zoznamu odborov vzdelávania a nedostatočným počtom absolventov pre potreby trhu práce*.

4.1.3. Finančný dopad implementácie prvkov systému duálneho vzdelávania na zamestnávateľa

Negatívne vplyvy na náklady zamestnávateľa spojené s financovaním praktického vyučovania:

Priame:

Pri formulácii negatívnych vplyvov na náklady zamestnávateľa spojené s financovaním praktického vyučovania si vypomôžeme citáciou ustanovenia zákona č. 61/2015 Z. z. § 10, ods. (4), podľa ktorého *zamestnávateľ v systéme duálneho vzdelávania výlučne zodpovedá za organizáciu, obsah a kvalitu praktického vyučovania žiaka a na ten účel uhrádza všetky náklady spojené s financovaním praktického vyučovania*.

Nepriame:

V snahe získať osvedčenie spôsobilosti zamestnávateľa poskytovať praktické vyučovanie v systéme duálneho vzdelávania musí zamestnávateľ splniť normatívy materiálno-technického vybavenia pre praktickú časť vyučovania, čo si môže vyžiadať ďalšie, väčšinou jednorazové náklady na ich kompletizáciu. Nie vždy to bude môcť zamestnávateľ riešiť dohodou o výkone časti praktickej časti vyučovania dohodou s iným zamestnávateľom, resp. so školou.

Pozitívne vplyvy na náklady zamestnávateľa spojené s financovaním praktického vyučovania:

Priame:

Negatívne vplyvy na daňové príjmy verejného rozpočtu sú v podstate pozitívnymi vplyvmi na daňové výdavky zamestnávateľa. Pre úplnosť zopakujeme, že ide o:

- **Zníženie základu dane** o paušálnu sumu.
- **Uplatnenie nákladov poskytnutých na finančné a hmotné zabezpečenie žiakov ako daňového výdavku.**

  Priame finančné zabezpečenie žiakov je reprezentované:
  - odmenou za produktívnu prácu – ak ju žiak vykonáva,
  - poskytovaním podnikového štipendia – voliteľne.

  Hmotné a nepriame finančné zabezpečenie predstavuje:
  - poskytnutie osobných ochranných pracovných prostriedkov,
  - posúdenie zdravotnej, zmyslovej a psychologickej spôsobilosti žiaka (ak si to povaha výkonu praktického vyučovania vyžaduje),
  - úhrada nákladov na stravovanie,
  - úhrada nákladov na ubytovanie – voliteľne,
  - úhrada relevantného cestovného – voliteľne.
- **Uplatnenie minimálnej výšky nákladov vynaložených na mzdy a platy inštruktorov a majstrov odbornej výchovy ako daňového výdavku.**
- **Oslobodenie odmeny za produktívnu prácu od zdravotných odvodov.**

Nepriame:

Existuje reálny predpoklad zníženia nákladov na náborovú činnosť získavania nových zamestnancov a po nástupe žiakov zapojených do systému duálneho vzdelávania do pracovného pomeru sa prakticky úplne minimalizujú náklady na ich zaškolenie.

4.2. SWOT analýza financovania OVP po implementácii prvkov systému duálneho vzdelávania

Výhody	Nevýhody	Príležitosti	Riziká
• financovanie OVP vychádzajúce z počtu žiakov študujúcich na príslušnej škole ("na žiaka") je z pohľadu rodiča a žiaka s vysokou pravdepodobnosťou najspravodlivejšie • krátením normatívov prideľovaných SOŠ za každého žiaka zapojeného do duálneho vzdelávania v systéme duálneho vzdelávania náklady na praktické vyučovanie žiakov vzniká úspora výdavkov MŠVVaŠ SR na normatívne prideľované prostriedky na výchovu a vzdelávania • vyššie uvedenou výhodou sa vytvára priestor na vyplácanie štátnych štipendií žiakom študujúcim v odboroch vzdelávania, ktoré sú zaradené do *Zoznamu odborov vzdelávania a nedostatočným počtom absolventov pre potreby trhu práce* a tým čiastočne regulovať záujem žiakov o predmetné štúdium a postupne napĺňať potreby trhu práce • ohrozenie rozpočtov škôl sa nejaví až také dramatické, ako je to v súčasnosti často prezentované	• nariadenie vlády, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 630/2008 Z. z., ktorým sa ustanovujú podrobnosti rozpisu finančných prostriedkov zo štátneho rozpočtu pre školy a školské zariadenia v znení neskorších predpisov, neodstraňuje žiadnu z nevýhod popísaných v SWOT analýze súčasného stavu financovania OVP • komplikované zmluvné vzťahy medzi zamestnávateľmi, školami a žiakmi v ustanoveniach týkajúcich sa finančného zaťaženia, resp. prospechu zúčastnených strán • zvýšená prácnosť pri výpočtoch výšok finančných normatívov vyplácaných školám • nepriaznivý cashflow finančných výhod zamestnávateľov, ktoré sú sústredené na závery zdaňovacích období a väčšinou podmienené pozitívnymi výsledkami hospodárenia	• podrobnejšie systematizovať spôsob financovania OVP • relevantnými úpravami legislatívnych noriem zvýšiť transparentnosť a jednoznačnosť procesov financovania OVP • využiť novelu školského zákona na vytvorenie podmienok na prehodnotenie celého procesu financovania s dôrazom na národohospodárske hľadisko a zosúladiť ho s komplexný rozvojom spoločnosti (školstvo, zdravotníctvo, kultúra, umenie, šport ...)	• nedostatok záujmu o štúdium na SOŠ zo strany žiakov, • existencia neformálneho duálneho vzdelávania • nedôvera voči zavádzaniu legalizovaného systému duálneho vzdelávania • absencia jednoznačnej a komplexnej metodiky postupov financovania OVP pre všetky zúčastnené subjekty • plnenie normatívov materiálno-technického vybavenia zamestnávateľov a škôl pre praktickú časť vyučovania vo väzbe na získavanie osvedčení zamestnávateľa poskytovať praktické vyučovanie v systéme duálneho vzdelávania

4.3. Závery analýzy

Vzhľadom na to, že SWOT analýza financovania OVP po implementácii prvkov systému duálneho vzdelávania má dostatočnú výpovednú schopnosť, upúšťame od jej komentovania, pretože by sme zbytočne uvádzali duplicitné konštatovania.

Obsah dokumentu končí konštatovaním, že proces prestavby OVP sa intenzívne začína a sústreďuje sa na tvorbu nových legislatívnych noriem, resp. tam, kde je to postačujúce, na ich novelizáciu. Napriek všeobecne uplatňovaným zvyklostiam postupu pri takýchto náročných procesoch, ktoré sa väčšinou začínajú tvorbou legislatívnych noriem a prax sa im v mnohých prípadoch s len ťažkosťami prispôsobuje, odporúčame opačný postup. Vytvoriť pracovnú skupinu z vysoko kvalifikovaných odborníkov so znalosťami vecnej problematiky v danej oblasti, ktorej úlohou by bolo vypracovanie komplexného modelu s definíciami jednoznačných a transparentných vecných procesov a takýto materiál následne predložiť odborníkom z oblasti legislatívy.

Príloha č. 1

V tabuľke zaradenia vybraných študijných a učebných odborov do kategórií škôl sú sivou farbou zvýraznené študijné a učebné odbory prioritných skupín odborov.

Tabuľka č. 5: Zaradenie vybraných študijných a učebných odborov do kategórií škôl

Kat.	Kód	St.	Odbor	Pozn.
Kategória č. 1				
1	6317	M	obchodná akadémia	
1	6324	M	manažment regionálneho cestovného ruchu	
1	6325	M	ekonomické lýceum	
1	6328	M	ekonomické a obchodné služby /P.Š./	
1	6329	M	obchodné a informačné služby	
1	6336	M	informačné technológie a informačné služby v cestovnom ruchu/exp./	
1	6337	M	informačné technológie a informačné služby v obchode /exp./	
1	6341	M	škola podnikania	
1	6343	M	športový manažment /exp./	
1	6352	M	obchod a podnikanie	
1	6354	M	služby a súkromné podnikanie	
1	6355	M	služby v cestovnom ruchu	
1	6362	M	kozmetička a vizážistka	
Kategória č. 2				
2	2840	M	biotechnológia a farmakológia	
2	2841	M	technológia ochrany a tvorby životného prostredia	
2	2847	M	technológia kozmetiky a chemických liečiv /exp./	
2	2848	M	chemická informatika	
2	2849	M	kontrolné analytické metódy	
2	2885	M	chemická výroba	
2	2940	M	potravinárstvo	
2	2949	M	výživa, ochrana zdravia a hodnotenie potravín	
2	2951	M	výživa a šport /exp./	
2	3125	M	odevníctvo	
2	3158	M	styling a marketing /exp./	
2	3231	M	výroba obuvi a galantérneho tovaru	
2	3336	M	drevárstvo a nábytkárstvo	
2	3431	M	polygrafia	
2	3432	M	obalová technika	
2	3650	M	staviteľstvo	
2	3739	M	elektrotechnika v doprave a telekomunikáciách	
2	3760	M	prevádzka a ekonomika dopravy	
2	3765	M	technika a prevádzka dopravy	
2	3767	M	dopravná akadémia /exp./	
2	3794	M	poštové a peňažné služby /exp./	
2	3916	M	životné prostredie	
2	3917	M	technické a informatické služby	
2	3918	M	technické lýceum	
2	3920	M	polytechnika	
2	3957	M	multimédiá /exp./	
2	3964	M	ochrana osôb a majetku pred požiarom /exp./	
2	3965	M	bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci	
2	5371	H	sanitár	
2	6857	M	právo a podnikanie /exp./	
2	7218	M	masmediálne štúdiá /exp./	
2	7235	M	informačné a digitálne technológie /exp./	
2	7237	M	informačné systémy a služby	
2	7646	M	vychovávateľsko-opatrovateľská činnosť	
2	7661	M	sociálno-výchovný pracovník	
Kategória č. 3				
3	2157	M	geológia, geotechnika a environmentalistika	

3	2234	M	zlievačstvo	
3	2235	M	hutníctvo	
3	2381	M	strojárstvo	
3	2387	M	mechatronika	
3	2675	M	elektrotechnika	
3	2694	M	informačné a sieťové technológie /exp./	
3	3692	M	geodézia, kartografia a kataster	
3	3779	M	súkromný pilot /exp./	
3	3968	M	logistika /exp./	
3	4210	M	agropodnikanie	
3	4211	M	záhradníctvo	
3	4215	M	rybárstvo	
3	4219	M	lesníctvo	
3	4227	M	vinohradníctvo a ovocinárstvo	
3	4228	M	záhradnícka výroba a služby	
3	4234	M	podnik. v chovoch spoločenských, cudzokrajných a malých zv. /exp./	
3	4236	M	ekonomika pôdohospodárstva	
3	4238	M	agrolesníctvo /exp./	
3	4239	M	floristika /exp./	
3	4243	M	mechanizácia pôdohospodárstva	
3	4246	M	boienergetika /exp./	
3	4336	M	veterinárne zdravotníctvo a hygiena	
3	7649	M	učiteľstvo pre materské školy a vychovávateľstvo	
Kategória č. 4				
4	6323	K	hotelová akadémia	
Kategória č. 5				
5	2153	L	baníctvo	
5	2414	L	strojárstvo	
5	2415	L	plynárenstvo	
5	2417	L	prevádzka strojov a zariadení	
5	2493	L	predaj a servis vozidiel /exp./	
5	2675	L	elektrotechnika	
5	2676	L	zariadenia oznamovacej techniky	
5	2737	L	sklársky a keramický priemysel	
5	2859	K	operátor gumárskej a plastikárskej výroby	
5	2890	L	chemický a farmaceutický priemysel	
5	2952	L	výroba potravín	
5	2958	K	kontrolór potravín /exp./	
5	2960	K	operátor potravinárskej výroby	
5	2982	L	potravinárska výroba	
5	3125	L	odevníctvo	
5	3137	K	operátor odevnej výroby	
5	3139	L	textilný priemysel	
5	3243	K	operátor kožiarskej výroby	
5	3244	K	operátor kožušníckej výroby	
5	3247	K	technik obuvníckej výroby	
5	3248	L	kožiarstvo	
5	3341	K	operátor drevárskej a nábytkárskej výroby	
5	3454	L	polygrafický priemysel	
5	3656	K	operátor stavebnej výroby	
5	3659	L	stavebníctvo	
5	3660	L	vodné hospodárstvo	
5	3756	L	poštová prevádzka	
5	3757	L	dopravná prevádzka	
5	3758	K	operátor prevádzky a ekonomiky dopravy	
5	3759	K	komerčný pracovník v doprave	
5	3778	K	technik informačných a telekomunikačných technológií	
5	3792	K	poštový manipulant	
5	4508	L	rybárstvo a životné prostredie	
5	4511	L	záhradníctvo	

5	4512	L	poľnohospodárstvo	
5	4521	L	lesné hospodárstvo	
5	4526	L	mechanizácia poľnohospodárstva a lesného hospodárstva	
5	6403	L	podnikanie v remeslách a službách	
5	6405	K	pracovník marketingu	
5	6411	L	prevádzka obchodu	
5	6421	L	spoločné stravovanie	
5	6425	K	kaderník - vizážista /exp./	
5	6426	L	vlasová kozmetika	
5	6432	K	pracovník v hotelierstve a cestovnom ruchu /exp./	
5	6442	K	obchodný pracovník	
5	6476	K	technicko-ekonomický pracovník /ŠP/	
5	8501	L	umeleckoremeselné práce	
Kategória č. 6				
6	2262	K	hutník operátor	
6	2411	K	mechanik nastavovač	
6	2413	K	mechanik strojov a zariadení	
6	2418	K	mechanik požiarnej techniky	
6	2426	K	programátor obrábacích a zváracích strojov a zariadení	
6	2447	K	mechanik hasičskej techniky	
6	2497	K	mechanik automobilových liniek /exp./	
6	2682	K	mechanik počítačových sietí	
6	2684	K	bezpečnostné systémy v doprave a priemysle /exp./	
6	2697	K	mechanik elektrotechnik	
6	2860	K	chemik operátor	
6	2880	K	chémia a životné prostredie	
6	4553	K	podnikateľ pre rozvoj vidieka /exp./	
6	4556	K	operátor lesnej techniky	
6	6444	K	čašník, servírka	
6	6445	K	kuchár	
Kategória č. 7				
7	2412	K	mechanik číslicovo riadených strojov	
7	3658	K	mechanik stavebnoinštalačných zariadení	
7	3693	K	technik energetických zariadení budov /exp./	
Kategória č. 8				
8	2679	K	mechanik - mechatronik	
Kategória č. 9				
9	2965	H	cukrovinkár pečivár	
9	6456	H	kaderník	
Kategória č. 10				
10	2866	H	gumár plastikár	
10	3151	H	pletiar	
10	4567	H	poľnohospodár pre služby na vidieku	
10	6423	L	starostlivosť o ruky a nohy	
10	6460	H	predavač	
Kategória č. 11				
11	2285	H	zlievač	
11	2287	H	modelár	
11	2423	H	nástrojár	
11	2430	H	operátor strojárskej výroby /exp./	
11	2432	H	puškár	
11	2433	H	obrábač kovov	
11	2435	H	klampiar	
11	2439	H	lakovník	
11	2458	H	mechanik cestných a diaľničných strojov /exp./	
11	2464	H	strojný mechanik	
11	2466	H	mechanik opravár	
11	2487	H	autoopravár	
11	2488	H	mechanik špecialista automobilovej výroby	
11	2683	H	elektromechanik	

11	2738	H	operátor sklárskej výroby	
11	2878	H	biochemik	
11	2889	H	chemik	
11	2954	H	mäsiar	
11	2955	H	mäsiar, lahôdkar	
11	2956	H	mäsiar kuchár /exp./	
11	2962	H	pekár	
11	2963	H	mlynár a cestovinár	
11	2964	H	cukrár	
11	2977	H	cukrár kuchár /exp./	
11	2978	H	cukrár pekár	
11	2987	H	biochemik	
11	3146	H	tkáč	
11	3152	H	krajčír	
11	3250	H	remenár sedlár	
11	3251	H	kožušník	
11	3274	H	obuvník	
11	3355	H	stolár	
11	3370	H	čalúnnik	
11	3661	H	murár	
11	3663	H	tesár	
11	3668	H	montér suchých stavieb	
11	3672	H	kamenár	
11	3673	H	kachliar	
11	3675	H	maliar	
11	3679	H	sklenár	
11	3688	H	kominár	
11	3762	H	železničiar	
11	3763	H	manipulant poštovej prevádzky a prepravy	
11	3766	H	lodník	
11	4524	H	agromechanizátor, opravár	
11	4529	H	pracovník pre záhradnú tvorbu, zeleň a služby	
11	4561	H	poľnohospodár	
11	4562	H	lesokrajinár	
11	4569	H	viazač - aranžér kvetín	
11	4571	H	záhradník	
11	4575	H	mechanizátor lesnej výroby	
11	4580	H	chovateľ	
11	4582	H	včelár, včelárka /exp./	
11	4586	H	salašník, salašníčka /exp./	
11	6422	K	telová kozmetika /exp./	
11	6446	K	kozmetik	
11	6451	H	aranžér	
11	6452	H	fotograf	
11	6475	H	technicko-administratívny pracovník	
11	8545	H	zlatník a klenotník	
11	8551	H	umelecký štukatér	
11	8564	H	umelecký smaltér	
11	8573	H	umelecký keramik	
11	8576	H	umelecký parochniar a maskér	
Kategória č. 12				
12	5304	M	asistent výživy	
12	5308	M	zdravotnícky laborant	
12	5311	M	farmaceutický laborant	
12	5312	M	očný optik	
12	5314	M	ortopedický technik	
12	5356	M	zdravotnícky asistent	
12	5358	M	zubný asistent /exp./	
12	5370	M	masér	
12	5376	M	masér pre zrakovo hendikepovaných	

Kategória č. 13				
13	3434	K	operátor obalových materiálov	
13	3457	K	operátor tlače	
13	6444	H	čašník, servírka	
13	6445	H	kuchár	
13	6489	H	hostinský, hostinská	
13	8221	M	dizajn	
13	8222	M	úžitková maľba	
13	8223	M	úžitková fotografia	
13	8233	M	výtvarné spracúvanie kovov a drahých kameňov	
13	8234	M	výtvarné spracúvanie keramiky a porcelánu	
13	8235	M	výtvarné spracúvanie skla	
13	8236	M	textilné výtvarníctvo	
13	8238	M	ručné výtvarné spracúvanie textílií	
13	8240	M	tvorba hračiek a dekoratívnych predmetov	
13	8244	M	modelárstvo a navrhovanie obuvi a módnych doplnkov	
13	8245	M	konzervátorstvo a reštaurátorstvo	
13	8247	M	ladenie klavírov	
13	8248	M	kameňosochárstvo	
13	8249	M	tvarovanie dreva a rezbárstvo	
13	8261	M	propagačná grafika	
13	8267	M	štukatérstvo	
13	8269	M	tvorba nábytku a interiéru	
13	8270	M	scénická kostýmová tvorba	
13	8273	M	scénická dekoračná tvorba a reprodukčná maľba	
13	8278	M	maskérska tvorba	
13	8279	M	dizajn a tvarovanie dreva	
13	8283	M	reklamná tvorba /exp./	
13	8284	M	dizajn a tvarovanie skla /exp./	
13	8288	M	scénické výtvarníctvo /exp./	
13	8289	M	keramický dizajn /exp./	
13	8290	M	masmediálna tvorba /exp./	
13	8294	M	obrazová a zvuková tvorba /exp./	
13	8295	M	tvorba vitrážového skla a smaltu	
13	8296	M	grafický dizajn	
13	8297	M	fotografický dizajn	
13	8298	M	odevný dizajn	
13	8299	M	dizajn interiéru /exp./	
13	8503	K	umeleckoremeselné spracúvanie kovov	
13	8504	K	umeleckoremeselné spracúvanie dreva	
13	8513	K	umeleckoremeselné spracúvanie kože	
Kategória č. 14				
14	2275	H	hutník	
14	2463	H	hodinár	
14	3178	F	výroba konfekcie	
14	3678	H	inštalatér	
14	3680	H	podlahár	
14	3684	H	strechár	
14	4578	H	rybár	
14	4579	F	lesná výroba	
14	6424	H	manikér - pedikér	
Kategória č. 15				
15	2176	H	mechanik banských prevádzok	
15	2477	F	obrábanie kovov	
15	2478	F	strojárska výroba	
15	2752	F	výroba úžitkového skla	
15	2982	F	potravinárska výroba	
15	3161	F	praktická žena	
15	3179	F	textilná výroba	
15	3282	F	výroba obuvi	

15	3283	F	výroba koženej galantérie	
15	3284	F	kožušnícka výroba	
15	3383	M	spracúvanie dreva	
15	3473	H	polygraf	
15	3686	F	stavebná výroba	
15	4572	F	poľnohospodárska výroba	
15	6449	F	technické služby v autoservise	
15	6468	F	pomocník v kuchyni /exp./	
15	8541	H	umelecký kováč a zámočník	
15	8555	H	umelecký rezbár	
15	8557	H	umelecký stolár	
15	8559	H	umelecký čalúnnik a dekoratér	
15	8571	H	umelecká vyšívačka	
15	8572	H	umelecká čipkárka	
15	8582	H	umelecký krajčír	

Zdroj: Nariadenie vlády č. 668/2004 Z. z.